

OBSAH

1 Úvod	9
2 Teoretická a metodologická východiska zkoumané problematiky	12
2.1 Současná situace v oblasti domácích a zahraničních výzkumů	15
3 Stáří, stárnutí, faktory ovlivňující proces stáří	19
3.1 Členění věkových kategorií v dospělosti a stáří	21
3.2 Změny zapříčiněné vlivem stárnutí	22
3.2.1 Tělesná rovina	22
3.2.2 Psychická rovina	23
3.2.3 Sociální rovina	24
3.3 Demografický vývoj z hlediska stárnutí populace	25
4 Sociální práce se seniory a multidisciplinární přístup	26
4.1 Problematika kompetencí v sociální práci se seniory	28
4.1.1 Praktické kompetence	29
4.1.2 Klíčové kompetence	30
4.2 Současné přístupy a teorie v sociální práci	32
4.3 Metody sociální práce se seniory	34
5 Sociální služby poskytované seniorům	35
5.1 Nejčastější typy zařízení poskytujících sociální péči osobám seniorského věku:	35
5.1.1 Situace v dostupnosti domovů pro seniory	37
5.2 Pracovníci v sociálních službách a jejich postoje k seniorům	38
5.2.1 Postoje sociálních pracovníků ke starému člověku	40
5.2.2 Komunikace v sociálních službách	41
6 Komunikace – faktory ovlivňující komunikaci u seniorů	43
6.1 Mezilidská komunikace a její poruchy u stárnoucích osob	43
6.1.1 Seniorský věk a změny komunikačních schopností	47

6.1.2 Neurogenní a specifické poruchy komunikace u seniorů	49
6.2 Komplexnost v přístupu k seniorovi s poruchou komunikace	49
6.2.1 Specifika komunikace se stárnoucími lidmi	50
6.3 Komunikace se seniory se specifickými potřebami	51
6.4 Zásady komunikace se seniory	55
7 Zaměření výzkumného šetření	58
7.1 Projekt výzkumu	58
7.2 Výběr zařízení a respondentů výzkumného šetření	61
7.3 Metody získávání a zpracování údajů	61
8 Realizace dotazníkového šetření	64
8.1 Cíle šetření a stanovení pracovních hypotéz	64
8.2 Analýza dotazníkového šetření	66
8.3 Výzkumné cíle a otázky – analýza a sumarizace empirických poznatků	94
8.4 Diskuze k stanoveným pracovním hypotézám	99
9 Závěr	106
Bibliografie	110
Subject index	118
Summary	125